

Lépések a körforgásos gazdaság felé

„Klímatudatos Pécs” konferencia

2022.01.11. – MS Teams

Varjú Viktor (PhD) – tudományos főmunkatárs

KRTK Regionális Kutatások Intézete

- Körforgásos gazdaság
(Kenneth Boulding
(1966) „closed
economy”)

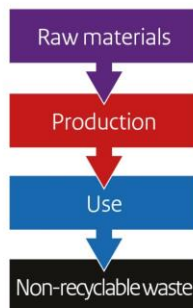
- CE – 2007

- Exponenciális
növekedés 2015-től
(~CE EU-s szakpolitikai
mainstream)

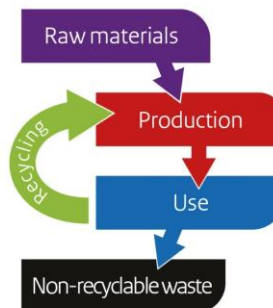
(Reike et al. 2018)

From a linear to a circular economy

Linear economy

Reuse economy

Circular economy

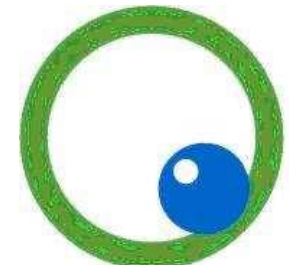

Forrás: Van Buren et al.
2016

Körforgásos gazdaság

- Szakirodalom: CE evolúciója – leköveti a klasszik. környezetvédelmi/politikai utat:
  1. „output side” (1970-es évek)
  2. „integráció”; mérés „output” ill. (1990-es évek)
  3. „resource trap” (2010-es évek)
- **Nincs recept** hogy hogyan történjen az átmenet a körforgásos gazdaság (KG) irányába
- **Komplexitás:** szektorok, diszciplínák, térbeli és adminisztratív határokat kell átszelni, együttműködéseket létrehozni
- Főbb témák:
  - Öko-innovatív megoldások kutatása, fejlesztése (nem csak a „kör zárása miatt”); „új üzleti modellek”; „ipari szimbiózis” stb.
  - Indikátorrendszerek kidolgozása (pl. EASAC, OECD)
  - Térségi modellek létrehozása – egy-egy térség körforgásos átmenetének vizsgálata → pl. REPAiR

REPAiR - REsource Management in Peri-urban AReas

BARANYA MEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

Ghent |
Belgium

Hamburg |
Germany

Łódź |
Poland

Amsterdam |
The Netherlands

Pécs |
Hungary

Naples |
Italy

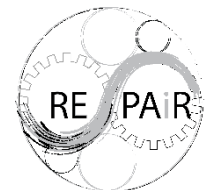
A kutatás céljai – főbb eredményei

- Feltárni a projektben részt vevő 6 peri-urbanus térség (*Amszterdam, Nápoly (teszt területek), Hamburg, Ghent, Łódź, Pécs*) problémás
  - kormányzási, irányítási sajátosságait, akadályait
  - anyagáramait (CDW, PPW, WEEE, MSW, Zöld hulladék/étel hulladék)
  - és szennyezett területeit (wastescapes)
- Ezekre Öko-innovatív megoldásokat (ÖIM) találni az alábbi, a projekt során kidolgozott módszerekkel

Termékek létrehozása: 1. GDSE; 2. ÖIM katalógus

- ÖIM transzfer segíti-e, ha igen, hogyan a helyi döntéshozást
  - Milyen akadályok vannak? (Szociokulturális-, felfogásbeli különbségek; kormányzási, döntéshozási különbségek)
  - Hogyan lehet ezeket megragadni?
- Összehasonlító értékelése a 6 városrégióknak

- Fő módszer – Living Laboratory – Élő Laboratórium

.. Workshop sorozat, ahol egy adott terület („körforgásos gazdasággal” kapcsolatos) kihívásait

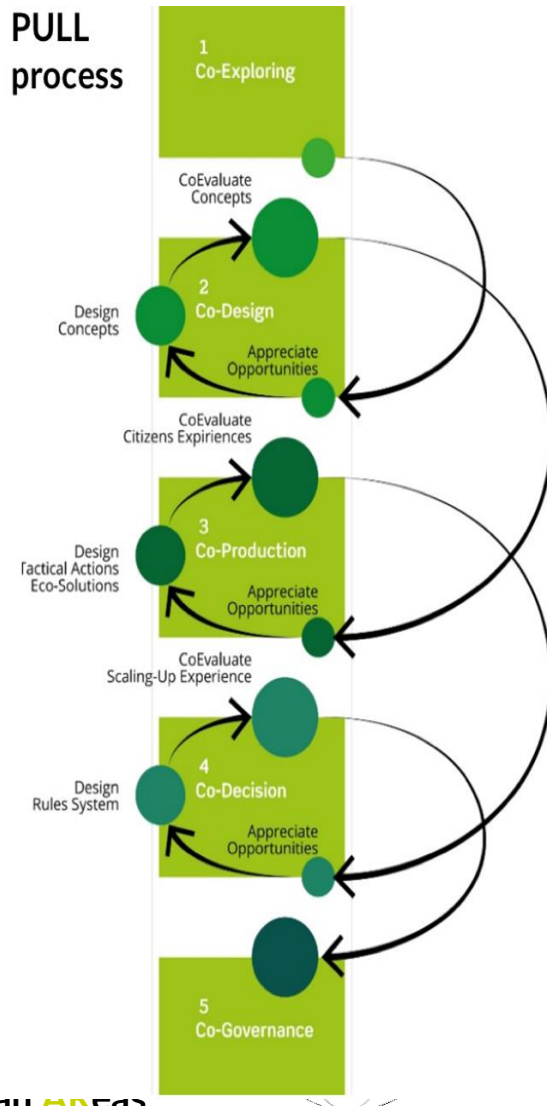
- azonosítják;
- térképezik;
- a lehetséges megoldásokat közösen hozzák létre és együtt tervezik (helyi + külföldi szakértők / érdekelt felek bevonásával)

- További módszerek:

- Másodlagos adatbázis elemzések
- Primer adatfelvételek
- Participatory rapid assessment
- Félig strukturált interjúk különböző

WP-kben különböző céllal, különböző célcsoportokkal

PULL
process

- GDSE
- Kormányzás, irányítás
- Összehasonlító elemzés – továbblépési lehetőségek

- **GDSE**
- Kormányzás, irányítás
- Összehasonlító elemzés – továbblépési lehetőségek

GDSE – *Geo-design decision support environment*

- Döntéstámogatás
- Adatok:
  - Biokom/Dél-Kom hulladékadatok;
  - Minisztérium – hulladékjelentések;
  - Vállalkozások a vizsgált szektorokban (Orbis adatbázis)
  - Vállalati adatok
  - Szakértői, mérnöki becslések

GDSE

Study Area > **Status Quo** > Targets > Strategy > Conclusions

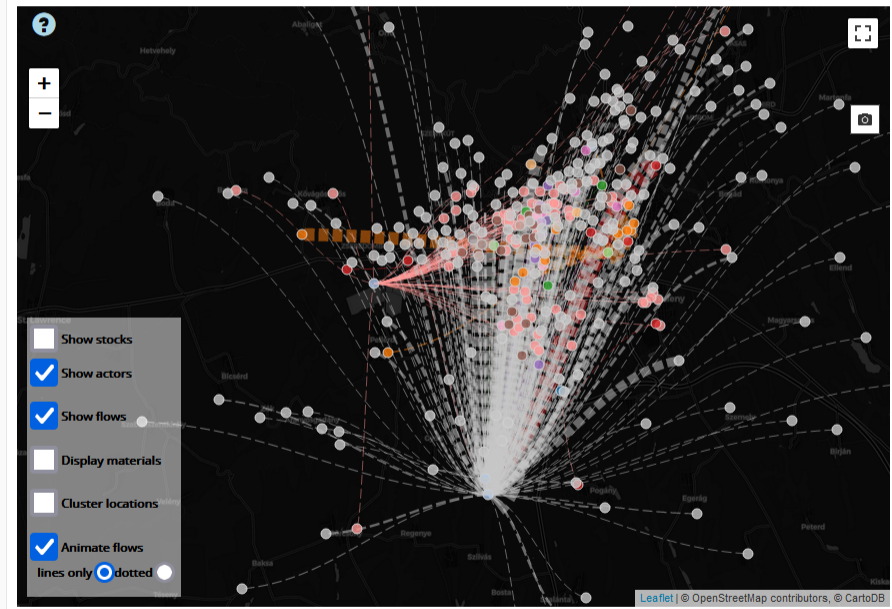
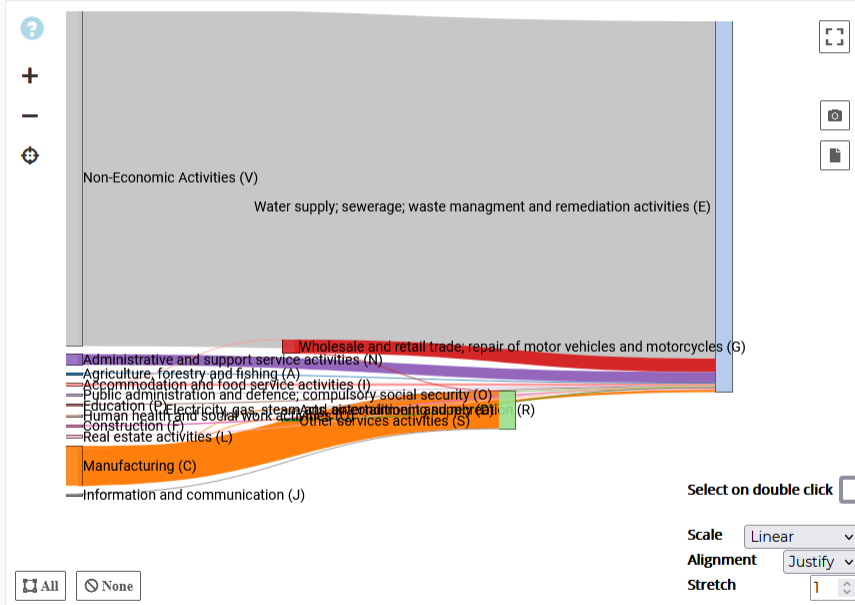
Pecs ▾ Mode (Workshop) ▾ User Area (Viktor) ▾ About ▾ English (en-us)

Key flow Organic Waste ▾

View All the biodegradable waste/Osszes szerves ▾ ?

Level Activity Group ▾ ?

GDSE

Study Area > Status Quo > **Targets** > Strategy > Conclusions

Pecs ▾ Mode (Workshop) ▾ User Area (Viktor) ▾ About ▾ English (en-us) ▾

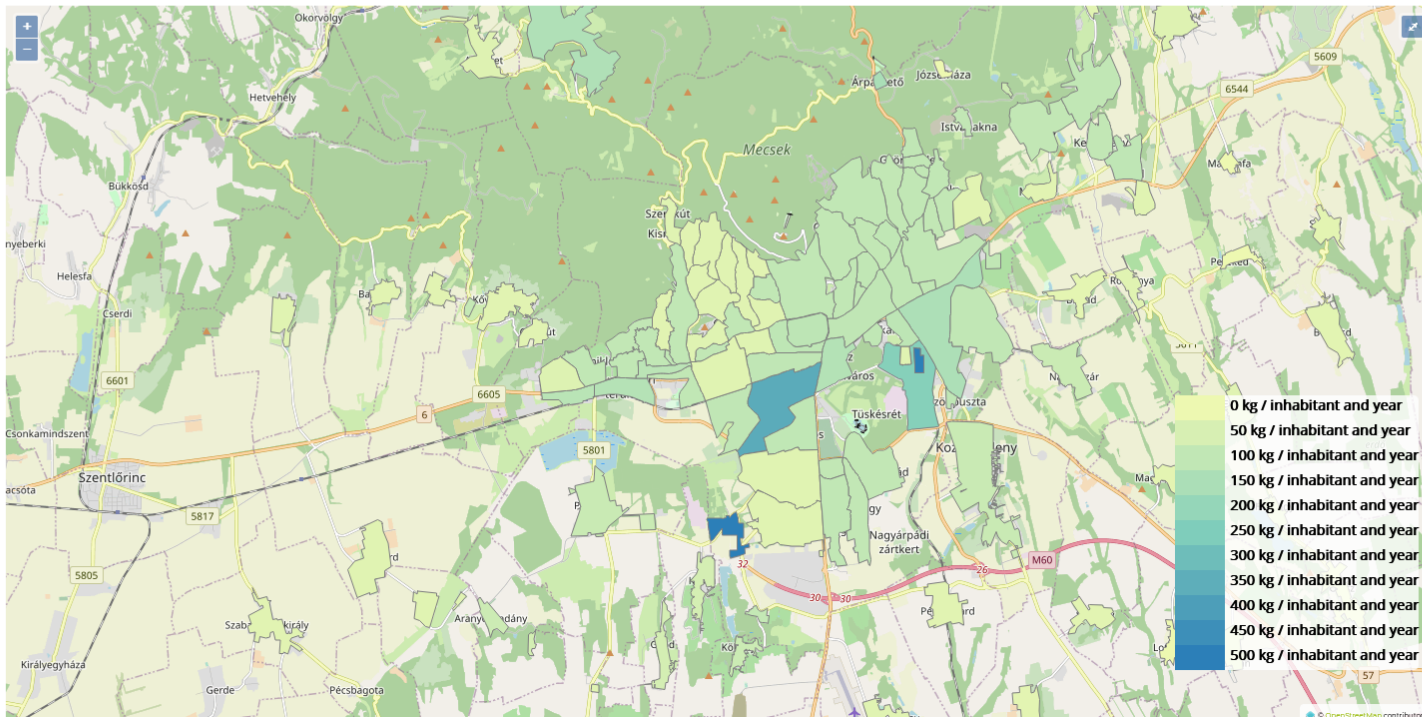
Key flow Organic Waste ▾

Indicator Biodegradable household waste per capita/Egy főre ▾

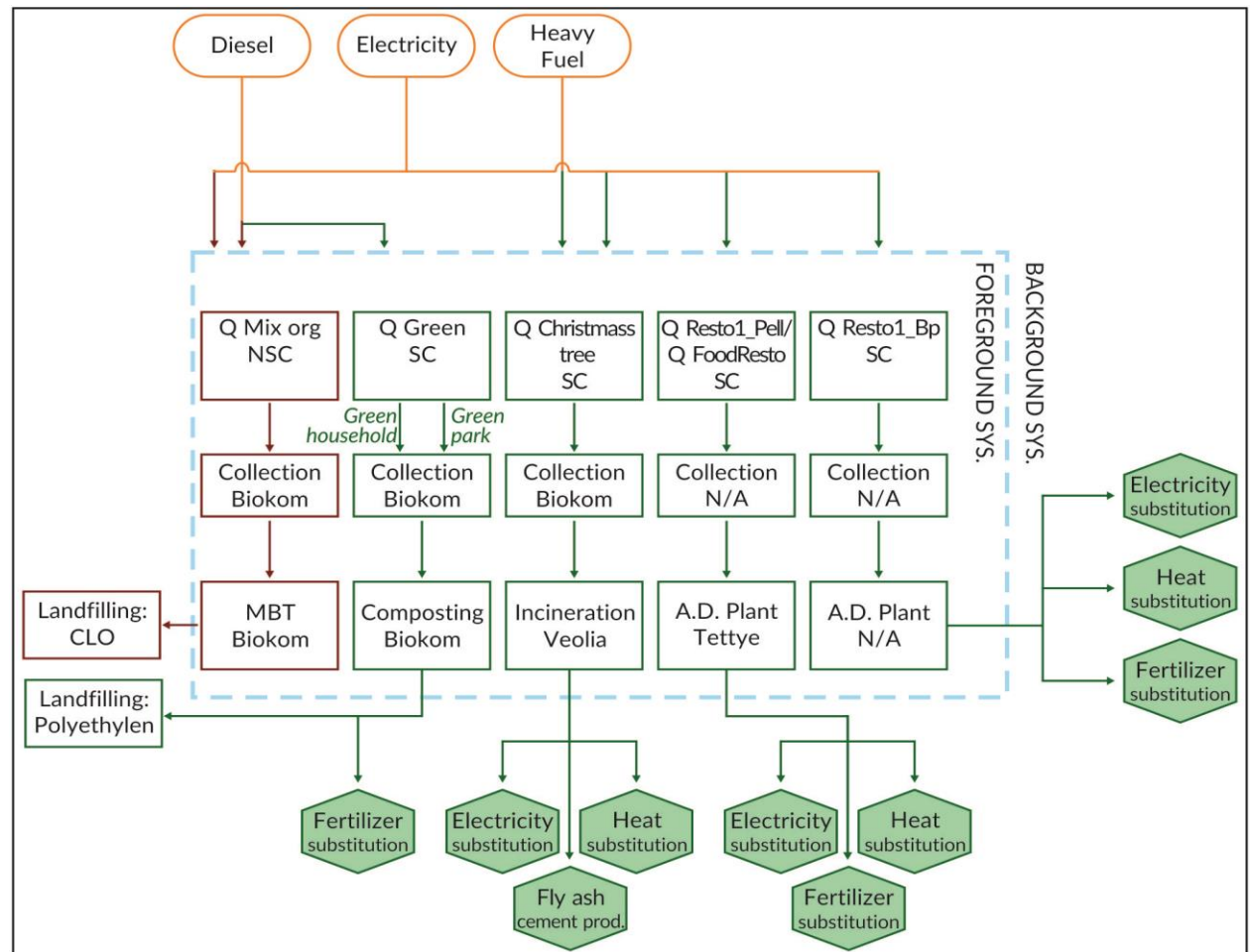
Biodegradable waste both in the selective collection and mixed waste per capita/A szelektív gyűjtőjáratba és a maradék hulladékban begyűjtött biológiailag lebomló/zöldhulladék egy főre eső értéke.

Map Bar charts

Spatial level District/Városrész ▾

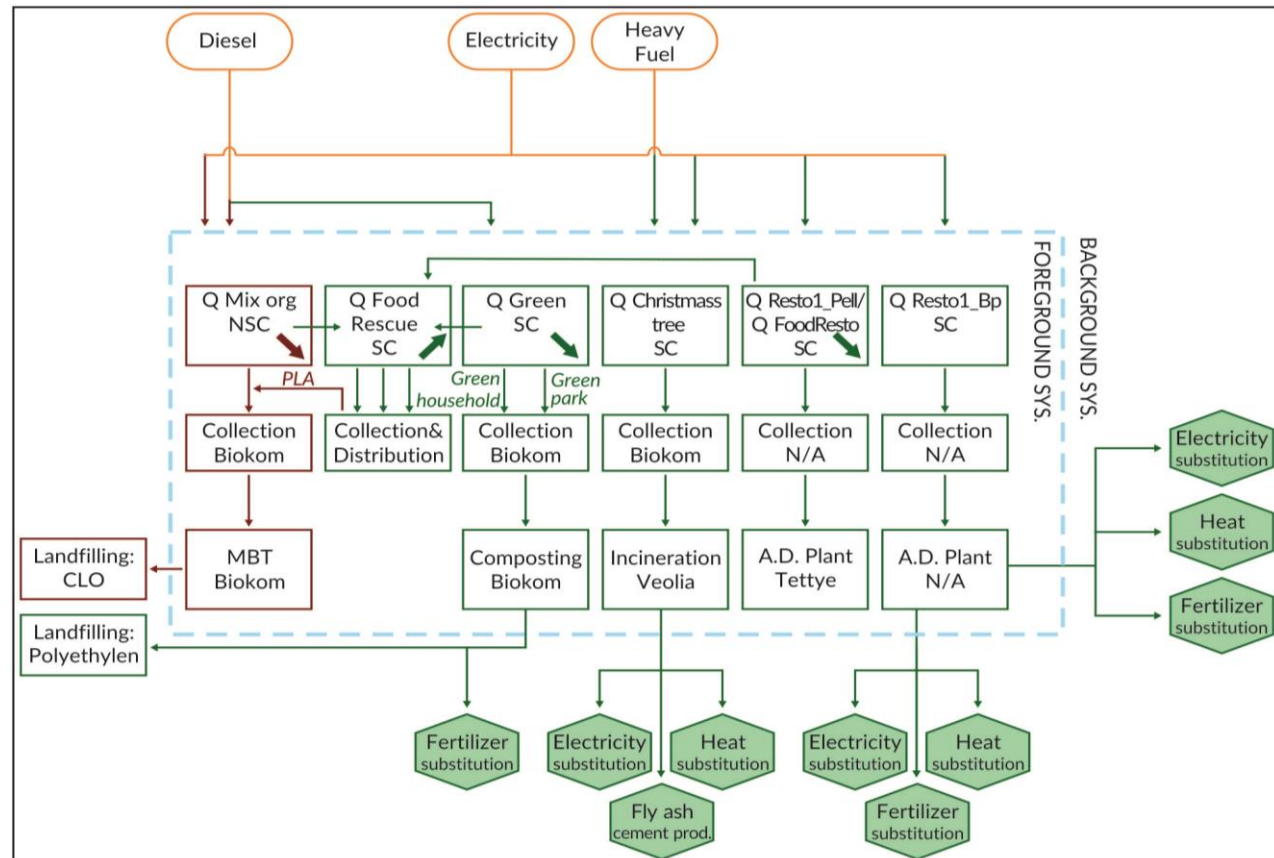

Status Quo – Fenntarthatósági értékelés (Szerves hulladékok)

Stratégia/Öko-innovatív megoldás – (Ételmentő program)

(A nyilak jelzik az egyes áramok várható változásait)

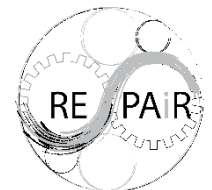
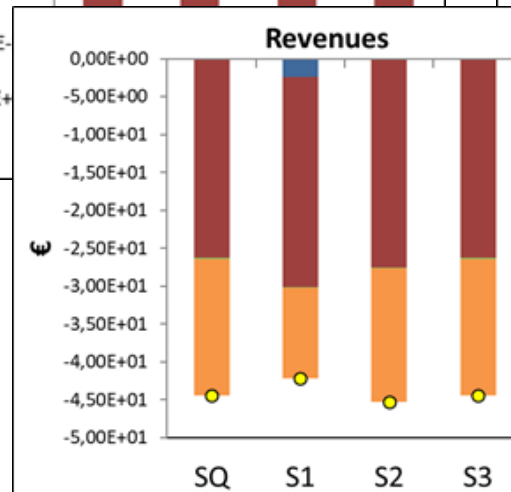
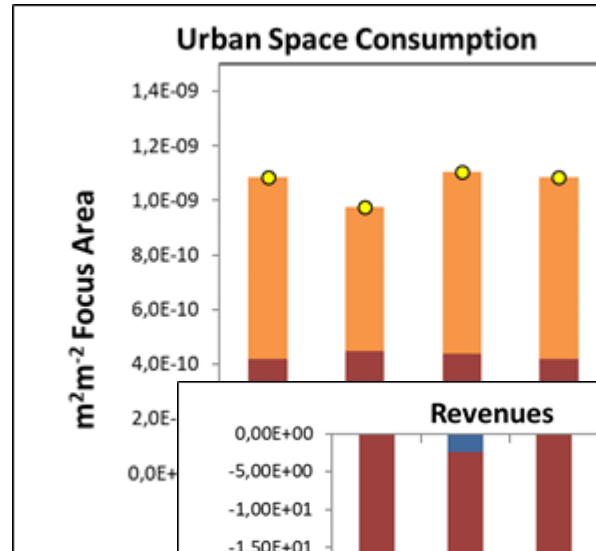
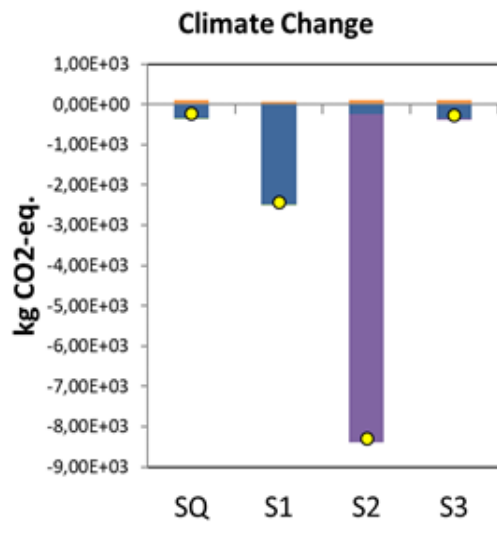
GDSE

Strategy	Ecosystem health	Human health	Human well-being	Natural resource	Prosperity
SQ	3	4	4	4	2
S1	2	2	1	2	1
S2	1	1	2	1	3
S3	3	2	3	3	3

GDSE

	Climate Change Mkg CO ₂ -eq.	Cost (Sum) M€	Total Employment Jobs-eq.
SQ	0 (reference)	0 (reference)	0 (reference)
S1	-48.33	-0.1	-2
S2	-168.93	-0.06	-3
S3	-0.91	0	0

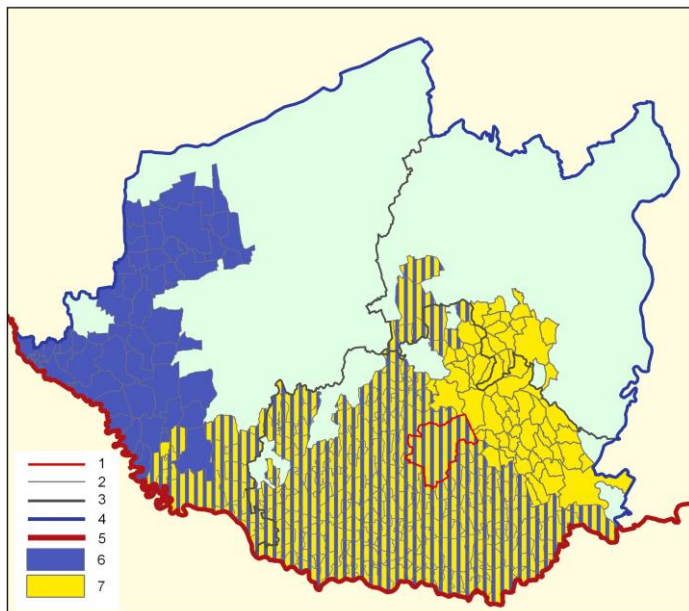

- GDSE
- **Kormányzás, irányítás**
- Összehasonlító elemzés – továbblépési lehetőségek

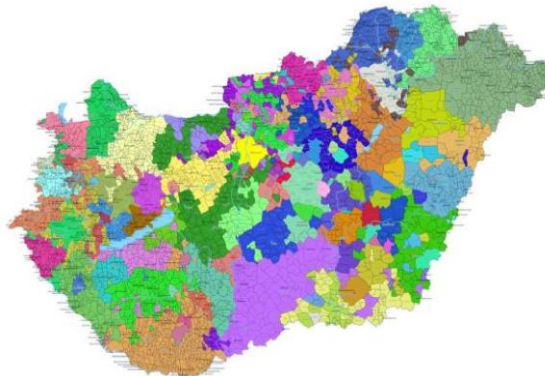
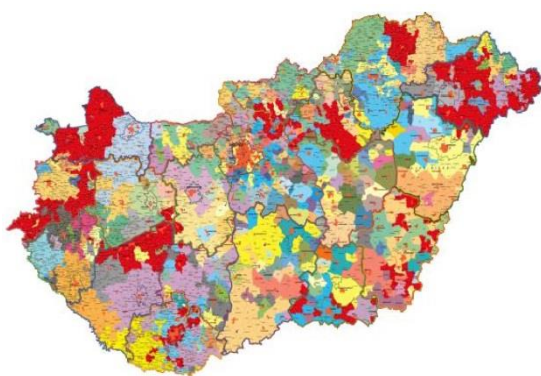
Kormányzási, irányítási sajátosságok

- Hulladékmenedzsment területi átalakulása folyamatos

Jelmagyarázat

- 1) Pécs
- 2) Településhatár
- 3) Megyehatár
- 4) NUTS2 határ
- 5) Államhatár
- 6) Mecsek-Dráva projektterület
- 7) Községi határ (Dél-Kom Ltd.)

Kormányzási, irányítási sajátosságok

- Hiányosak a körkörös gazdasággal, az erőforrás-hatékonysággal stb. kapcsolatos ismeretek - nincs CE koncepció, CE stratégia
- Jobb az újrahasznosítási gyakorlat Pécsett, mint az átlag (1995-től: szelektív hulladékgyűjtési gyakorlat)
- Folyamatos forráselvonás a közszolgáltatási szférában → kevés vagy esetleges a forrás a fejlesztésre
- Két cementgyár és egy erőmű (távfűtéssel van)
- Az NHKV (állami hivatal) az RDF/SRF és a másodlagos nyersanyagok tulajdonosa
- "Valódi párbeszéd hiánya a magán vs. Állami vs. civil szektorban" (max. kötelező bevonás van) → történt néhány előrelépés (megint, v.ö. Városkooperáció)
- „A közzsféra erős szerepe, de a magánszereplők bevonására van szükség”

Stakeholder javaslatok a PULL-on

Stakeholder javaslatok a PULL-on

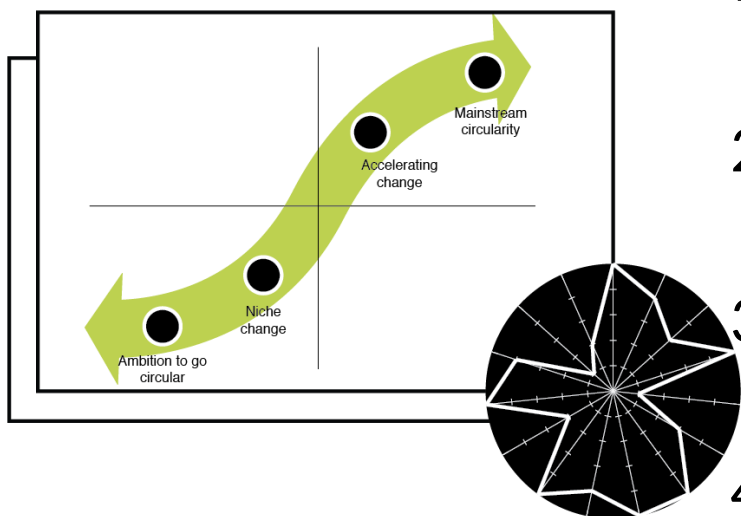
- Szabad hulladékpiac
- Valódi decentralizáció és szubszidiaritás
- Az ágazat de-politizálása
- Kampányok és oktatás: A mentalitás megváltozása a háztartásokban
- A helyi szereplők jobb bevonása a döntéshozatali folyamatokba
- A város morfológiai és földrajzi sajátosságainak kezelése („kis hulladékpályák”)
- Helyileg szabályozott közszolgáltatási díj

- GDSE
- Kormányzás, irányítás
- Összehasonlító elemzés – továbblépési lehetőségek

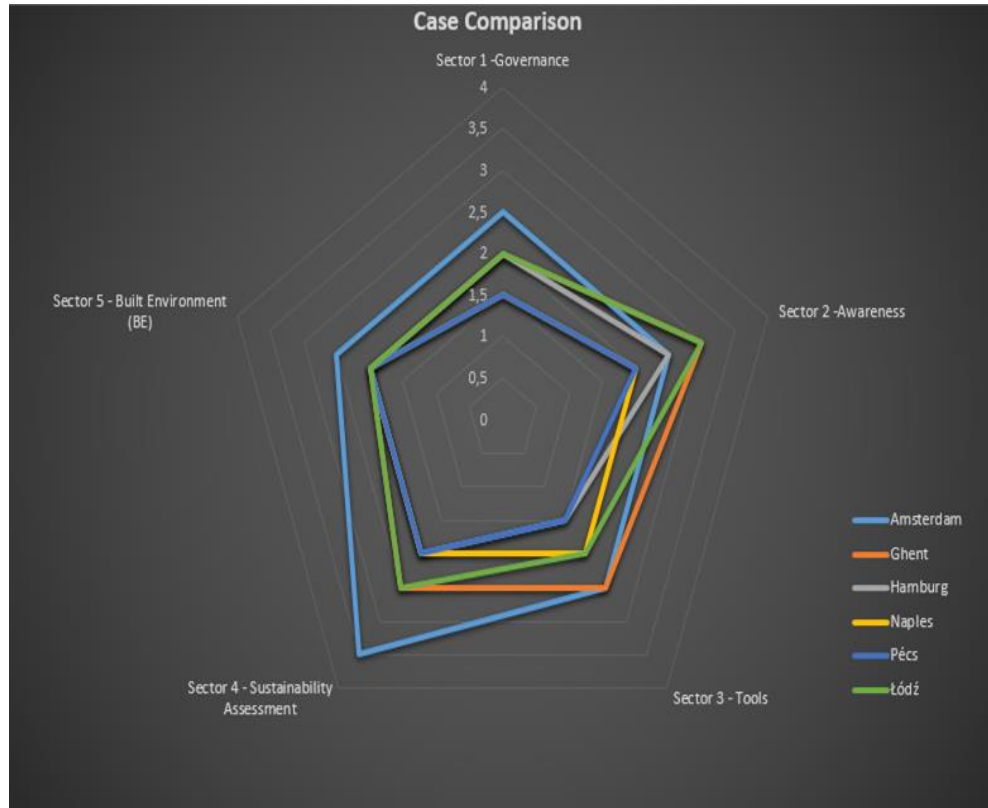
Összehasonlító elemzés – továbblépési lehetőségek

Négy szintjét különítettük el az átmenetnek

1. Ambíciók a körforgásosság irányába
2. Változás „niche”-ekben
3. Gyorsuló változás
4. Főáramú körforgásos gazdaság (megvalósulása)

Öt dimenziót különböztettünk meg az átmenet értékelésénél

Kormányzás

Tudatosság

Eszközök használata

Fenntarthatósági értékelés

Épített környezet

Hamburg

Kül. irányelvek az építési anyagok újrahasználatára DE jobban integrálni kellene

Számos kezdeményezés (pl. szerves hull. összekötve a városi kertészettel, ételmentéssel),
DE

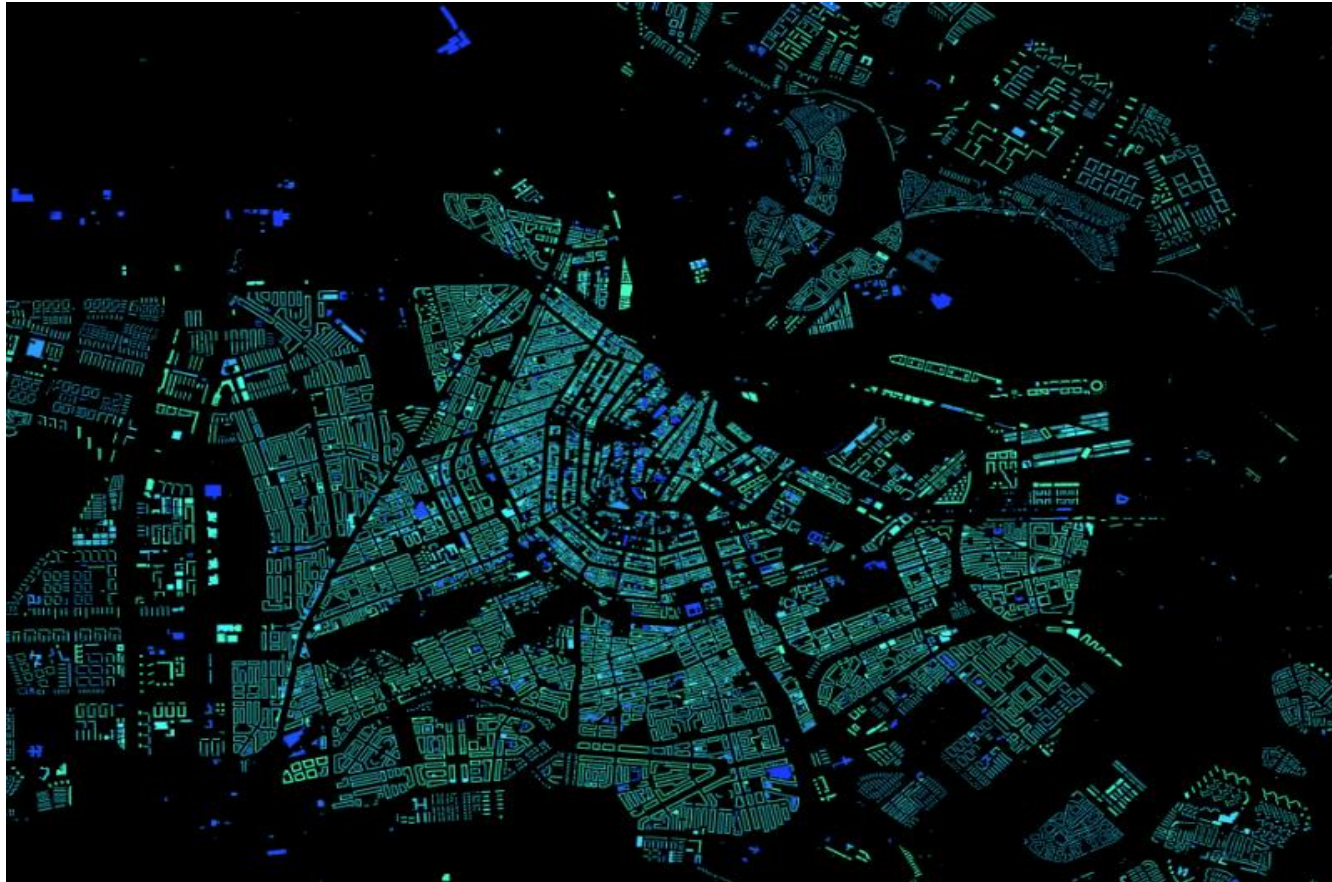
Hiányoznak a kapcsolódó projektek ill. az up-scaling.

Amsterdam – Épített környezet

Urban mining térkép

(Retrievable metals in Amsterdam) Source:
WAAG

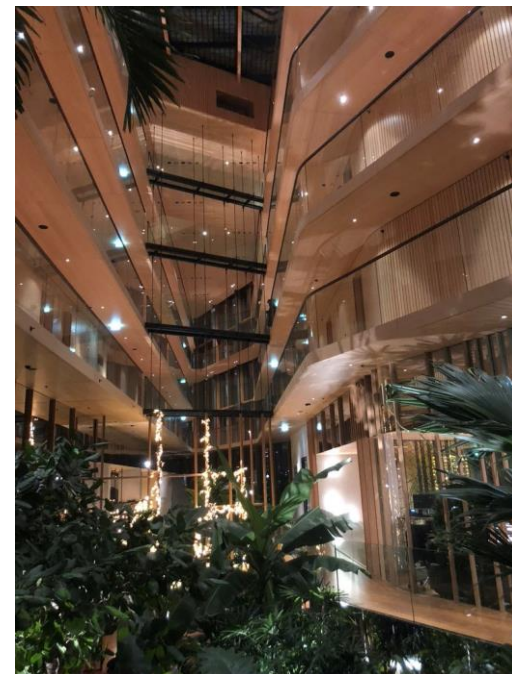

Amsterdam

Vannak kísérleti zónák a körköröség kezdeményezésére, támogatják és fejlesztik is ezeket.

Bioalapú anyagokkal történő építkezés már megjelenik, de kivételes esetként

Disparities in a Digitalising (Post-Covid) world

Networks, Entrepreneurship
and Regional Development

23–26
August

Pécs, Hungary & Global Virtual Live Event

Köszönöm a figyelmet

E-mail: varju@rkk.hu